ΕΤΟΣ Β'. — ΑΡΙΘ. 183 Τιμᾶται λεπτὰ 10. ΠΕΜΠΤΗ 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1881

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΠΑΡΟΜΗ ΚΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ Ἐν Ἀθήναις φρ. 15—Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρ. φρ. 16—Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 20.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ.

ΠΡΟΟΔΟΣ.

—

Καλῶς σᾶς κῦρα!

Μετ' ἀπουσίαν ἱκανῶς μακρὰν ἐπανέρχομαι ἐνώπιόν σας ὡς κομήτης, ὡς ἐκεῖνος ὃν μᾶς ἀνήγγειλεν ἡ *Ἐφημερὶς* καὶ ὅστις ἔτι δὲν ἦλθεν, ἢ ἀπολέσας τὸν δρόμον, ἢ βαρυνθεὶς ν' ἀφήσῃ τὰ οὐράνια θεάματα διὰ νὰ προσεγγίσῃ καὶ ἴδῃ τὰς ἀνουσίας διασκεδάσεις τῆς δυσώδους μας γῆς, καὶ τῆς Ἑλλάδος μας, ἰδίως κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας, ὁπότε τὰ σπουδαιότερα τῶν συμβάντων εἶναι αἱ ἐξετάσεις τῶν ἐκπαιδευτηρίων, καὶ οἱ ἀρραβῶνες ἐν κύκλῳ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον στενῷ, ὡς ἂν ἐνδιεφέροντο καὶ οἱ ἄλλοι, πλὴν τοῦ νυμφίου, περὶ τῆς στενότητος οἵου δήποτε κύκλου.

Τὸ ἐγώ μου δὲν μετεβλήθη· σᾶς προειδοποιῶ. Ἔμεινα πάντοτε οἷος ἤμην. Δύσπιστος, ἄπελπις, ἀπαισιόδοξος, ὡς ὁ Σοπενχάουερ, ἢ κάλλιον ὡς ἡ *Παλιγγενεσία* τὴν ἑπομένην τῆς πτώσεως τοῦ ὑπουργείου Τρικούπη.

Ἂν ἠκολούθουν τὸ σύστημα τοῦ φίλου μας Καλιβᾶν, σήμερον προτιθέμενος νὰ ὁμιλήσω περὶ προόδου, θὰ ἐπέγραφον τὸ ἄρθρον μου «Πρόοδος—γουρούνια.» Ἀλλ' ὁ Καλιβᾶν ἔχει μανίαν νὰ συζευγνύῃ, ὡς ἀληθὴς προξενητὴς γάμων διὰ μιᾶς παύλας τὰ ἀσυνένωτα, καὶ ὅταν ἀρχίζῃ νὰ *παυλόνῃ* εἶνε ἀκράτητος. Ἐγὼ ἔχω ἀπεναντίας τὴν μονομανίαν νὰ διαχωρίζω, καὶ ἑπομένως, μὲ τὴν ἄδειάν σας, θὰ διαχωρίσω τὴν οὐρανογενῆ κόρην, ἥτις χειραγωγεῖ ὡς θεόπεμπτος Βεατρίκη τὸν μέσον τοῦ σκότους τῶν αἰώνων χωροῦντα ἄνθρωπον, ἀπὸ τὸν βόρβορον τῶν προϊόντων τῆς χώρας τῶν Γεργεσηνῶν καὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Περικλέους.

*
* *

Ὅταν ἐν συζητήσει τυγχάνῃ νὰ μοὶ λέγωσι — Καὶ δυστυχῶς συνεχέστατα — ὅτι ἡ Ἑλλὰς προώδευσε πολὺ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀπελευθερώσεώς της, ἐγὼ γελῶ, διότι ἔχω ὅλον τὸ δίκαιον τοῦ κόσμου.

Καὶ ὅταν μοὶ τὸ λέγῃ κανεὶς ἁπλοϊκὸς, αἰσιόδοξος, ἐν τῷ ὀλίγῳ ἀναπαυόμενος, κανεὶς ἐκείνων τῶν χριστιανικῶν τύπων τῶν παρελθουσῶν γενεῶν, μειδιῶ μὲν, ἀλλὰ τὸν συγχωρῶ εὐχαρίστως· ἀλλ' ὅταν μοὶ τὸ διατείνηται κατὰ πρόσωπον ἓν τῶν μυρίων ἐκείνων ὀνταρίων, ἅτινα πεφυσιωμένα καὶ στρογγύλα ὡς μηδενικὰ ἐκ τοῦ τύφου, δὲν διαθέτουσιν οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον χῶρον τοῦ ὄγκου των ὅπως φιλοξενήσωσιν ἕνα κἂν κόκκον ὀρθοῦ λόγου καὶ πρακτικῆς σκέψεως; ὅταν φίλοι μου ἀγχίνοες, νοήμονες, μὲ γνώσεις καὶ μὲ προτερήματα, ἐκ κακῶς ἐννοουμένης φιλοπατρίας αὐτογνωμόνως διϊσχυρίζωνται τοῦτο, τότε τὸ μειδίαμά μου εἶνε σεσηρὸς καὶ ἀπαίσιον.

Δυστυχῶς ἡ ἰδέα αὕτη κατήντησε κοινὴ πεποίθησις. Ἦτο μία τῶν φιλοφρονητικῶν ῥήσεων τὰς ὁποίας λέγομεν πάντες, ἐν γνώσει τοῦ ψεύδους, ὡς ὅταν θωπεύοντες δύσμορφον καὶ τερατῶδες τεκνίον φίλης οἰκογενείας, λέγομεν «τί ὡραῖο παιδάκι!» ἂν ἡ μήτηρ ἦνε παροῦσα. Ἦτο ἴσως πλάνη τῶν ἄγαν φιλελλήνων, οἵτινες κατερχόμενοι εἰς Ἑλλάδα μὲ ἰδέας πολὺ μικρὰς περὶ ταύτης, ἔβλεπον αἴφνης κάτι μικρὸν, ἀλλ' ἀπροσδόκητον, καὶ ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ αὐτῶν ἀνέπεμπον ὕμνους πλήρεις λυρισμοῦ, ἐκλαμβάνοντες ὡς ὁ αἰσθηματίας ἰδαλγὸς τοῦ Σερβάντες, τοὺς ἀνεμομύλους ἀντὶ γιγάντων. Ἐγένετο κατόπιν κοινὸς τόπος, μαθηματικὴ ἀλήθεια. Οὐδεὶς τῶν κατὰ καιροὺς δημοσιογράφων — καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος, τῶν ἐσχάτων ἔσχατος — ἐν ἀπορίᾳ κυρίου ἄρθρου εὑρισκόμενος, δὲν ἀνεμάσησε τὴν ἀηδῆ αὐτὴν γλυκόρριζαν, ἀρχόμενος συνήθως διὰ τῆς στερεοτύπου φράσεως:

«Ἡ Ἑλλὰς μετὰ βίον πεντήκοντα μόνον ἐνιαυτῶν, προώδευσε θαυμασίως κλπ.»

Εἶτε.

«Καταπληκτικὴ εἶνε ὄντως ἡ πρόοδος, ἣν ἐπετέλεσε τὸ μικρὸν τοῦτο ἔθνος ἀπὸ πεντακονταετίας . . . κλπ.»

Εἶτε.

«Ἂν τις ἀποβλέψῃ εἰς τὰ ἔργα, ἅτινα ἐγένοντο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ θὰ ὁμολογήσῃ καὶ ἄκων ὅτι ἡ πρόοδος εἶνε σχετικῶς μεγίστη . . . κλπ.»

Ὁ δὲ τελευταῖος δημότης τοῦ τελευταίου δήμου τῆς Πελοποννήσου, ὁ τελευταῖος τῶν *κουλουρτζίδων* τῆς Μακεδονίας, ὁ τελευταῖος τσουμπεδοφόρος Μικρασιάτης, ὁ ἐρχόμενος εἰς Ἀθήνας, φέρων συνήθως ἐπίδεσμον ἐπὶ τοῦ ἐτέ-

φου τῶν ὀφθαλμῶν ὅπως ἰαθῇ διὰ τοῦ κ. Ἀναγνωστάκη ἀπὸ τῆς ὀφθαλμίας, βλέπει μὲ τὸν ἕνα ἐκπε πληγμένον ὀφθαλμὸν τὰ χρυσότευκτα φατνώματα καὶ κιονόκρανα τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Σίνα, ἵσταται ζωωδῶς καὶ κεχηνὼς θεώμενος, ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῆς μάλιστα, τὰ ἄξεστα καὶ βάνουσα μαρμάρινα ὁμοιώματα τοῦ Ρήγα καὶ τοῦ Πατριάρχου πρὸ τῶν προπυλαίων τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ ἀνευρίσκει ἐν τοῖς ἐλεφαντίνοις μέλεσι τῶν ἀκατεργάστων ἐκείνων ξοάνων, τὴν ὑδρωπικὴν πρόοδον τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ ἂν τολμήσῃς νὰ εἴπῃς εἰς τὸν ἠλίθιον ἐπισκέπτην ὅτι ὅσα βλέπει πολὺ ἀπέχουσι τῆς προόδου, ἐκεῖνος θὰ σὲ προσβλέψῃ δυσπίστως καὶ κτηνωδῶς. Καὶ ἂν ἐπαναλάβῃς τὴν πεποίθησίν σου εἰς τὸν ἄρτι ἀποφοιτήσαντα τῶν σπουδῶν διδάκτορα, τὸν μετέχοντα τῆς συντάξεως, φέρ' εἰπεῖν, τοῦ *Ἐθνοφύλακος* ἢ τοῦ *Ὀλύμπου*, θὰ σὲ ἀτενίσῃ βλοσυρῶς καὶ τὸ ὀλιγώτερον ὅπερ δύναται νὰ σοὶ εἴπῃ εἶνε ὅτι παραλογίζεσαι. Καὶ ἂν τύχῃ ν' ἀκούσῃ τὴν γνώμην σου τις τῶν ἐχεφρονεστέρων καὶ μετριοπαθεστέρων θὰ σοὶ εἴπῃ ὅτι ἴσως ἐν μέρει εἶναι ὀρθαὶ αἱ κρίσεις σου, ἂν καὶ ὑπερβολικαί, ἀλλ' ὅτι *δὲν συμφέρει νὰ λέγωνται αὐτὰ χάριν τοῦ ἔθνους!*

Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνειλικρίνεια καὶ ἡ ὑποκρίσια προαγόμεναι εἰς πτυχιούχους ἀρετᾶς, καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησουϊτισμὸς συγχεόμενος μετὰ τοῦ Πατριωτισμοῦ! Νὰ θέσωμεν φίμωτρον εἰς τὸ στόμα διὰ νὰ μὴ ἀπογοητεύσωμεν τὸν παχυλὸν οἶστρον τοῦ *Χαλβατζῆ*· ν' ἀποκαλέσωμεν λευκὸν τὸ μέλαν, διὰ νὰ μὴ διαταράξωμεν τὴν πέψιν τοῦ μεγαλουργοῦ ἀρθρογράφου, τὰ προϊόντα τοῦ καλάμου τοῦ ὁποίου ἀπαντᾷς κατὰ τριμηνίαν εἰς τι τῶν ἀποκέντρων καφενείων τοῦ Ψυρρῆ.

Καὶ τοῦτο εἶνε ἕτερον δεῖγμα προόδου.

*
* *

Πρῶτον πάντων συμφωνήσωμεν ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ὅρων.

Τί ἐννοοῦμεν πρόοδον;

Τὸ κατ' ἐμὲ ἀποφεύγων οἱονδήποτε ἀφωρισμένον καὶ μεταφυσικὸν ὁρισμὸν ἤθελον ἀπαντήσει εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην διὰ τῆς ἀπαγγελίας τοῦ ὡραιοτάτου ποιήματος τοῦ ἐξόχου Ἀμερικανοῦ ποιητοῦ Longfellow, ὅπερ ἐπιγράφεται Excelsior. Ποτὲ δὲν ὡρίσθη λαμπρότερον καὶ γραφικώτερον ἡ ἀκοίμητος ἐκείνη τάσις πρὸς τὰ πρόσω τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, δεσμώτου ἀπέναντι τοῦ ἀπροσίτου τῆς τελειότητος ἀντικατοπτρισμοῦ· ἀλλ' ὅπως μὴ παράξω τὰ νεῦρα ὑμῶν, διὰ περιόδων ποιητικῶν, ἀρκοῦμαι δίδων ἐκ τοῦ ἐμοῦ πτωχοῦ θησαυροφυλακίου, ὁρισμὸν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον σαφῆ, ἀλλ' ὅστις ἂν δὲν ἔχῃ ἀκρίβειαν καὶ περιεκτικότητα, ἂν ἐπέρχεται ἀπότομος, κατόπιν μεσολαβούσης ἰδέας, ἔχει ὅμως τὸ μόνον προτέρημα νὰ ἦναι γνήσιος γόνος μου, καὶ διὰ τολμηρᾶς περιστροφῆς ἰδεῶν πρόοδον ἐγὼ καλῶ τὴν ἀείποτε ἐπὶ τὰ κρείττω βαίνουσαν ἐλευθερίαν καὶ εὐημερίαν τοῦ ἀτόμου ἐν ἐλευθέρῳ καὶ εὐημεροῦντι κράτει.

Ἂν σᾶς ἀρέσκῃ ὁ ὁρισμός μου, κρατήσατέ τον σᾶς παρακαλῶ, διότι δὲν μοῦ χρειάζεται· στοιχίζουν τόσον εὐθύνοι, ὥστε δύναμαι νὰ κατασκευάσω διακοσίους, καὶ ἂν ἀγαπᾶτε προστάξετέ με· ἠμπορεῖ νὰ μὴ ἦνε ἴσως πολὺ φιλοσοφικὸς, εἶνε ὅμως ἀρκούντως πρακτικός. Πρόοδος μὴ ἐξαναγκάζουσα τὴν εὐημερίαν μου καὶ τὴν ἐλευθερίαν, δὲν εἰξεύρω τί εἴδους πρόοδος εἶνε, ἀλλὰ βεβαίως δὲν μὲ εὐχαριστεῖ. Ἡ πρόοδος δὲν εἶνε ἀπόλυτος ὁμολογουμένως, ἀλλὰ σχετική. Πρόοδος ὅμως ἐπιφέρουσα ἀγαθὰ προβληματικὰ καὶ ἀνεπαίσθητα εἶνε τόσον πρόοδος, ὅσον εἶνε εὐτυχία ἡ πεντάρα ἣν ὁ ἐπαίτης ἀπολαμβάνει ἐνίοτε παρὰ τοῦ ἐλεήμονος.

Λοιπὸν ἀνακεφαλαιῶ· πρόοδον ἐννοῶ ἐγὼ πραγματικὴν εὐημερίαν καὶ βελτίωσιν. Ἂν παραδέχεσθε τὴν ἰδέαν μου, συζητοῦμεν· ἂν ἦσθε Τορκουεμάδαι καὶ Χιμέναι, στρεβλωταὶ τῶν συνειδήσεων καὶ δεσμοφύλακες τοῦ πνεύματος,

τότε σιγῶ, σᾶς προσκυνῶ ταπεινῶς καὶ σᾶς λέγω ὅτι πρόοδον ἀποκαλῶ μαζί σας τοὺς λόγους τοῦ Κόταρη καὶ τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος, ἅτινα—εἰρήσθω ἐν παρόδῳ — τὰς σεληνοφεγγεῖς νύκτας ὁπότε ρεμβάζομεν καθήμενοι πρὸ τοῦ καφενείου, ἐπὶ τοῦ μεγαλείου κῆς Πατρίδος, ἀποθηκεύουσι τόσην ποσότητα νιτρικοῦ ὀξέος εἰς τοὺς μυκτῆράς μας, ὥστε δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ὀνειρευόμεθα ὅτι ἐκράτησαν τὸν δήμαρχόν μας οἱ ἐξ Ἄρτης φυγόντες Τοῦρκοι διὰ νὰ τὸν καταστήσωσι μουτεσαρίφην τῆς νεοδμήτου πόλεως Χαμηδιέ.

*
* *

Ἐξετάσωμεν τὸ σύνολον, πρὶν ἢ ἐξετάσωμεν τὰ καθέκαστα.

Εὐημερεῖ ἡ Ἑλλὰς ὡς κράτος; εἶνε ἡ Ἑλλὰς ἐλεύθερον κράτος; προώδευσεν ἡ Ἑλλάς;

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, καλὸν θὰ ἦτο νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐρώτησίς μας εἰς οἰκονομολογικὴν ἐπιτροπὴν συνισταμένην ἐκ τοῦ ἀξιοτίμου κ. πρωθυπουργοῦ ὡς προέδρου, καὶ τῶν κ. Βελέντσα, Τομαροπούλου, Γορτζῆ, Καλαμίδα καὶ ἂν θέλετε πρὸς τούτοις καὶ τῶν κ. κ. Νεγρεπόντη, Συγγροῦ, Καραπάνου κλπ. ὅπως μᾶς εἴπῃ αὕτη εἰς οἷον σημεῖον οἰκονομικὸν ἐφθάσαμεν.

Ἀλλὰ δὲν χρειάζεται κανεὶς νὰ ἐφεύρῃ τὸ διώνυμον τοῦ Νεύτωνος ὅπως ἀπαντήσῃ ἐπάνω—κάτω εἰς τὴν ἐρώτησίν μου, ἀφοῦ ὅλοι ἐδιδάχθημεν τὴν πρόσθεσιν καὶ τὴν ἀφαίρεσιν εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα. Εἶναι ζήτημα προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως.

Ἔχομεν προϋπολογισμὸν 40—50 ἑκατομμυρίων φράγκων κατ' ἔτος. Ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν 60—70, ἀλλὰ δὲν τὰ ἔχομεν, καὶ ἂν θέλῃ τις νὰ μάθῃ τὸ διατί, ἂς ἐρωτήσῃ τὸν Σπυλιόπουλον καὶ τὰς *ἐκὼν ἀέκων ἀποκαλύψεις* του.

Τὸ ῥῆμα *κλέπτω* κατήντησε ῥῆμα auxiliaire, ὡς λέγουν οἱ Γάλλοι εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὡς τὸ ἔχω καὶ τὸ εἶμαι, καὶ αἱ μέθοδοι τῆς νεοελληνικῆς πρέπει νὰ τὸ συμπεριλάβωσιν εἰς τὸ τυπικὸν τῆς γραμματικῆς διὰ νὰ λέγωμεν *κλέπτω φάγει* ἀντὶ *ἔχω φάγει* καὶ θὰ *κλέψω ὑπουργὸς* ἀντὶ *θὰ εἶμαι ὑπουργός*.

Ἔχομεν λοιπὸν 50 ἀ; ὑποθέσωμεν ἑκατομμύρια πρόσοδον· μὲ τὰς νέας μας ἐπαρχίας θὰ ἔχωμεν ἓν τέταρτον εἰσέτι, 12 περίπου ἑκατομμύρια ἐπὶ πλέον.

Ἀλλ' ἔχομεν 400 καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμύρια χρέος, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν ἁπλοῦς τόκους μόνον, ἂν ὑπολογίσωμεν πρὸς 7 τοῖς ἑκατὸν, 30 περίπου ἑκατομμύρια κατ' ἔτος. Δηλαδὴ τὸ ἥμισυ τοῦ προϋπολογισμοῦ μας.

Καὶ σημειώσατε ὅτι αὐτὰ τὰ χρέη εἶνε ἀπαρασάλευτα. Ἂν κατωρθώσαμεν νὰ ῥίψωμεν τὸ κανόνι ἄλλοτε κατὰ τῶν Ἄγγλων τοῦ Λονδίνου καὶ κατὰ τῶν Βαυαρῶν τοῦ Μονάχου μὲ ὅλα τὰ modus-Vivendi τοῦ Κοντοσταύλου, δὲν θὰ κατωρθώσωμεν ὅμως ποτὲ νὰ διαφύγωμεν ἀπὸ τοὺς γαμψώνυχας ἀπεριτμήτους καὶ βρωμεροὺς Ἰουδαίους, τοὺς ὁποίους ξερνᾷ ἡ νέα Παλαιστίνη, ἡ Χίος, εἰς τὰς τραπεζικὰς ἀγορὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῶν Ἀθηνῶν, τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου.

Μᾶς μένει λοιπὸν τὸ ἥμισυ τῶν προσόδων μας διὰ νὰ πληρώσωμεν τὸν Βασιλέα μας, οὐχὶ μὲ βόας ἢ μὲ τράγους κατὰ τὸ ὁμηρικὸν ἔθος, διότι τότε εὐχαρίστως θὰ ἐθεσπίζομεν ὑπὲρ αὐτοῦ ἱκανὸν μέρος τοῦ κερασφόρου ποιμνίου τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἀρχίζοντες ἀπὸ τοὺς ὑπουργούς μας, ἀλλὰ μὲ στιλπνὰ κερμάτια φέροντα τὴν ἀγένειον προτομήν του. Ἀκολούθως θὰ πληρώσωμεν τὰ κλαγγάζοντα ἀρειμανίως ξίφη τῶν ὑποστρατήγων, συνταγματαρχῶν κλπ. κλπ. ναυάρχων τοῦ Γερολσταΐν. Ἀκολούθως θὰ πληρώσωμεν τὴν κουραμάνα τοῦ πτωχοῦ ἐπιστράτου, τὸν ὁποῖον βιαίως ἀφήρπασεν ὁ Πίττ τῆς πλατείας τῆς Ὁμονοίας ἀπὸ τοῦ ἀρότρου του, διὰ συναλλαγματικῆς ἀποφασισθείσης μεταξὺ τῆς ὁμίχλης τῆς Βαλτικῆς, ὅπως τὸν παραδώσῃ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον τῶν Φερρῶν, ὅπως (προσοχὴ μὲ τὰ ὅπως διότι εἶνε

ΑΤΤΙΚΗ ΝΥΞ.

I

Ὁ ἥλιος, καθὼς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς δημιουργίας, ἐβυθίσθη πέραν τῶν ὀρέων καὶ τῶν θαλασσῶν, θυμοειδὴς καὶ περιφλεγὴς ὡς ὁ πεπτωκὼς ἄγγελος ἐν τῇ ἀγωνίᾳ αὐτοῦ. Ἰδοὺ ἡ ἱερὰ νύξ, ἂν δύναται νὰ ὀνομασθῇ νὺξ ἡ ἐμφάνισις τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἡ ἀποκάλυψις τοσούτων μυστηρίων Ἐν τῷ ἁπλέτῳ φωτὶ τῆς ἡμέρας ὁ ὄγκος τῆς γῆς στρέφεται δίκην γίγαντος τυφλοῦ, ἀποκεχωρισμένος ἀπὸ τῆς λοιπῆς δημιουργίας ὡς χάλιξ ἐντὸς ὠκεανοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ σκοτεινῇ νυκτὶ ἀνοίγονται αἱ πύλαι τῆς συνειδήσεως, αἱ κόραι τῶν ὀμμάτων στρέφονται αὐτομάτως πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὸ ἀνθρώπινον πλάσμα βλέπει καὶ αἰσθάνεται τοσαῦτα ὅσα καὶ ὁ ἐποπτεύων ὀφθαλμὸς τῆς Προνοίας. Ψυχὴ, ἐντρύφησον εἰς τὴν θέαν τοῦ σύμπαντος· ἀναγνωρίζεις τὴν ἀρχικήν σου πατρίδα, τὸν οὐρανόν; ἐκεῖνος ὁ ἀστὴρ ὁ ὕψιστος δὲν κεῖται ὑπεράνω ἑνὸς λογισμοῦ σου καὶ ὁ κόσμος ὃν παρατηρεῖς δὲν εἶναι μείζων ἐκείνου ὃν φέρεις ἐν σεαυτῇ; Ἀπεκδυθεῖσαν τὸν βιωτικὸν ῥύπον σὲ βλέπουσιν οἱ χιλιομύριοι ὀφθαλμοὶ τοῦ παντὸς καὶ χιλιομύρια στόματα ψιθυρίζοντα σὲ ὀνομάζουσιν ἀδελφήν· ὁποία ἀγαλλίασις νὰ ἦσαι ἡ εἰκὼν τῆς θείας ταύτης δημιουργίας καὶ νὰ δύνασαι ἀποτεινομένη πρὸς τὸ ἄπειρον νὰ κραυγάσῃς *ἐδῶ εἰμι ἐγώ!* Ποῦ κατοικεῖ λοιπὸν ὁ θεὸς, ἂν μὴ κατοικῇ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ;

II

Ὦ νὺξ, θεότης τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, τί δύνασαι ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς νὰ ἀπεικάσῃ τὴν μεγαλειότητά σου καὶ τὴν ἄπειρον ταύτην εἰρήνην, ἣν ἐπιχέεις ἐπὶ πάσης τῆς φύσεως; ὡς νέκταρ θεόσδοτον; ἔστησας τὸ σκοτεινόν σου ἅρμα ἐν μέσῳ τοῦ στερεώματος, ὡς μόνη κυρία καὶ δέσποινα τοῦ ἀπείρου· καὶ ἐνῷ τὴν κεφαλήν σου περιστέφουσι μυριαυγεῖς λαμπτῆρες, οἱ πόδες τῶν ἵππων σου πατοῦσι καὶ δαμάζουσι τὴν γῆν· ἅξωνα ἔχεις τὸν Γαλαξίαν· ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ ἅρματός σου οἱ αἰθέρες συνταράσσονται καὶ κυλινδοῦνται ὡς κύματα θαλάσσης καὶ περιλούουσι τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων καὶ τὰ βάθη τῶν κοιλάδων καὶ εἰς τὸν κρότον τῆς μάστιγός σου ἀφυπνίζονται αἱ ἐναρμόνιαι ἠχοὶ τῶν σπηλαίων ἀπὸ σφαίρας εἰς σφαῖραν καὶ ἀστερισμοῦ εἰς ἀστερισμόν. Τὸ μέτωπόν σου διατάσσει εἰς τοὺς κόσμους ἵνα σὲ παρακαλουθήσωσι καὶ σπεύδουσιν ἐν ἀμίλλῃ ἅπαντες πρὸς δυσμὰς, ἐν ᾧ ὑπὸ τὰ ἀπαλά σου βλέμματα φρίττει ἡ κτίσις σύμπασα καὶ πᾶσα σὰρξ καὶ πᾶν ἔμψυχον. Ὁ ἥλιος ἤθελε σβεσθῆ ἂν μὴ ἐκρύπτετο, καὶ τὸ ἐκπεπληγμένον ὄμμα τοῦ θνητοῦ φοβεῖται καὶ θαυμάζει, ἐλπίζει καὶ πάσχει ἐνώπιόν σου· διότι εἶσαι φοβερὰ ὡς ὁ ᾅδης καὶ φιλόστοργος συγχρόνως ὡς μήτηρ πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὰ ὄντα. Σύρεις ὄπισθέν σου τὴν σελήνην ὡς οὐράνιον ἕλεος τοῖς θνητοῖς, ἥτις κοιμίζει τὰ δεινὰ πάθη καὶ ἀφυπνίζει τὴν ἀγάπην ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ διασπείρεις ἐπὶ τῆς γῆς ἀπειροπληθεῖς ὀνείρους, οἵτινες ῥόδα κρατοῦντες ἐν χερσὶ, περιεργάζονται τὰς ὑπνωττούσας συνειδήσεις καὶ ἡ προσφέρουσι τὴν εὐωδίαν τοῦ ἄνθους ἢ προτείνουσι τὰς ἀκάνθας κατὰ τὰ ἔργα ἑκάστης. Σὺ συμπαρίστασαι καὶ εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν ἀγρυπνούντων καὶ ἐπιψαύεις τρυφερῶς τὰς καιρίας πληγὰς τῆς ψυχῆς καὶ ἐξεγείρεις τὰς μυστηριώδεις παρηγόρους δυνάμεις, ὡς ἀληθὴς μήτηρ καὶ τροφὸς τῶν μυστηρίων.

III

Ἐὰν δὲν ἀγαπῶ τὸν ἀστερόεντά σου οὐρανόν, ὦ Ἀττικὴ, καὶ τὴν ἡμερωτάτην τῆς σελήνης σου ὄψιν, ὅταν περιβάλῃ ὡς πάγχρυσος καὶ ἱερὸς πέπλος τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιάδας, καὶ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ κύματα, χεῖρες ἐχθροῦ νὰ κλείσωσι τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἀλλογλώσσων ἄσματα νὰ μὲ προπέμψωσιν εἰς τὸν τάφον. Ἐὰν δὲν ἀγαπῶ τοὺς αἰωνίους σου ἀστέρας, φέγγοντας ἐν γαληνοτάτῃ εὐδίᾳ ὡσεὶ πολύφωτος λυχνία τῆς θείας χάριτος καὶ τὴν λεπτὴν καὶ μυσταγωγὸν τῆς αὔρας σου πνοὴν, ὁπόταν κινῇ τὰ δροσερὰ τῶν δένδρων φύλλα καὶ διεισδύῃ εἰς τὰ βάθη τῶν κατα-πεπονημένων καρδιῶν· ἐὰν δὲν ἀγαπῶ τὸ λευκόν σου χῶμα, τὸ μαρμαῖρον ἐν τῇ νυκτὶ, καὶ τὴν ἀπερίγραπτον εἰρήνην τῆς στιλπνῆς θαλάσσης σου, ἥτις χύνεται ἐρωτικὴ εἰς τοὺς τοσούτους κόλπους σου μὲ ψιθύρισμα βαθείας ἀλλ' ἠρέμου περιπαθείας· ἐὰν δὲν σ' ἀγαπῶ, ὦ νὺξ Ἀττικὴ, ὑπὲρ τὴν δόξαν στέμματος καὶ ὑπὲρ τὴν ἡδυπάθειαν γυναικὸς καὶ τοὺς πόθους τῆς ἰδίας μου φαντασίας, ἀγάπη ἄλλη μηδέποτε ἂς εἰσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ τὸ θάλπος ἐλπίδος ἂς μὴ ἐπιφοιτήσῃ εἰς τὴν ψυχήν μου. Μακάριος ὅστις βλέπει τὴν σελήνην ἀναθρώσκουσαν ὄπισθεν τοῦ πολυκορύφου Ὑμηττοῦ καὶ ἐπὶ τῆς χρυσοβαφοῦς ταύτης ταινίας, ἧς τὸ ἄκρον περιβρέχει ὁ Σαρωνικός, ὀρχουμένας λευκὰς ὀρειάδας ἐν ὥραις μεσονυκτίαις! Μακάριος ὅστις ἐβημάτισε κατὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ Φαλήρου ἢ ἐπὶ τῆς Σουνιάδος ἄκρας καὶ ἠκροάσατο τὴν μολπὴν τῶν Νηρηΐδων καὶ εἶδε τὰ λιπαρὰ αὐτῶν σώματα φιλοπαιγμονοῦντα καὶ διαλάμποντα μεταξὺ τῶν κυμάτων.

IV

Σιγή! σιγή! μυστήρια παρέρχονται ὑπεράνω τῆς γῆς ἀδιόρατα καὶ ἀνεπαίσθητα εἰμὴ εἰς τὴν ἀθάνατον ψυχήν· μυριοπληθεῖς δυνάμεις τῆς φύσεως σπεύδουσιν ἀπ' ἀνατολῶν, ἀπὸ δυσμῶν, ἀπὸ βορρᾶ, ἀπὸ νότου, ἀπὸ τῶν σωμά-

ἐφόδια τῶν δημοσίων γραφείων) τὸν *ψοφήσῃ* ἀπὸ τύφον ἢ μηνιγγίτιδα ἐντὸς τῶν ὀδωδότων νοσοκομείων, ἢ τὸν καυτηριάσῃ εἰς τὰς παρελάσεις καὶ τὰς κηδείας, ὅπως καταστήσῃ ἐπίσημα ὑποκείμενα ἐνωμοτάρχας τινὰς τῆς χωροφυλακῆς. Ἔχομεν ἔπειτα τὴν ἀπέραντον καὶ ἀμέτρητον πατριὰν τῆς ὑπαλληλίας, νομάρχας, γραμματεῖς, ἐπάρχους, τελώνας, ἐφόρους, ταμίας, δικαστὰς, δασκάλους, καὶ τόσας ἄλλας μάστιγας, ἃς δὲν εἰξεύρω διατί ὁ Μωϋσῆς δὲν ἀπέστελλε μιᾷ καὶ καλῇ κατὰ τοῦ Φαραὼ, ἀντὶ νὰ χάνεται εἰς ὄφεις καὶ ἀκρίδας. Ἔχομεν συντάξεις, βοηθήματα, ὑποτροφίας, ὑπερτροφίας, διατροφίας, ὅλα τὰ σύνθετα τοῦ *τρέφω*, καὶ *τρέφω δωρεὰν* μάλιστα. Ἔχομεν τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀνθυπάτων καὶ τῶν πραιτωριανῶν εἰς τὰς *κατακτηθείσας* νέας ἐπαρχίας, αἵτινες θ' ἀγιασθῶσι διὰ τοῦ ὕδατος τῆς Βρωμολίμνης καὶ ὑπὸ τὴν θαυματουργὸν ἐπήρειαν αὐτοῦ θὰ ἐξοδεύωνται δι' αὐτὰς τὸ τριπλάσιον τῶν ἀποφερομένων ἐξ αὐτῶν εἰσοδημάτων.

Νοεῖται ὅτι διὰ τὸν Νεῖλον τοῦτον τῆς σπατάλης καὶ τῆς διαρπαγῆς δὲν ἐξαρκεῖ τὸ ἐλεεινὸν ἥμισυ τὸ ὁποῖον ἀφίνει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ῥαχιτικοῦ αὐτοῦ Κράτους, ἡ σκολιὰ συνείδησις τῶν ἑλληνωνύμων Γιαουντίδων τοῦ Πέρα. Ἑπομένως κατ'ἔτος γεννᾶται καὶ νέον ἔλλειμμα ὅπερ αὐξάνει πάλιν κατ' ἔτος ταχέως καὶ τεραστίως ὡς κόρη ἐν ἡλικίᾳ ὑπανδρείας.

Τοιῷδε τῷ τρόπῳ συλοῦνται καὶ λαφυραγωγοῦνται ἡμῶν τῶν πτωχῶν, τῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ τῆς διανοίας πρὸς πορισμὸν ἄρτου, οἱ κόποι καὶ ἱδρῶτες· τοιῷ δε τῷ τρόπῳ τοῦ ἔθνους αἱ πρόσοδοι ἀπορροφῶνται λαιμάργως καὶ ἐξαφανίζονται ἐντὸς φοβεροῦ καταποντήρης τῆς ἀσωτίας καὶ τῆς πλεονεξίας, τῶν ἀρχολιπάρων καὶ τῶν κερδοσκόπων.

Καὶ μὴ νομίσητε ὅτι αἱ πρόσοδοι αὗται εἶναι μικραί. Αἱ πρόσοδοι ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐπέκτασιν, τὸν πληθυσμὸν, πρὸς τὴν πενίαν, πρὸς τὴν ἀφορίαν, εἶναι πολλαί. Οἱ φόροι ἐξευρεθέντες καὶ ἐφαρμοσθέντες παρ'οἰκονομολόγων ἐχόντων ἔνστικτα Νταβέλη, καταπίπτουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μας ἐλαφροὶ ὡς τὰ ἀρχαῖα casse-tête. Πληρόνομεν διὰ τὰ εἴδη πάντα τῆς τε πρώτης καὶ τῆς τελευταίας ἀνάγκης, τετραπλασίαν τιμὴν, καὶ τοῦτο διότι τὴν ἀκόρεστον πλεονεξίαν τοῦ Ἕλληνος ἐμπόρου ὑποβοηθεῖ καὶ ἐπιτείνει ἡ βάναυσος ἐπιβολὴ δασμῶν τελωνιακῶν, ἀληθῶς ἀφορήτων, οὐδὲν δὲ δυνάμεθα νὰ πράξωμεν καὶ ὅσον καὶ ἂν οἰμώξωμεν θὰ πληρώσωμεν, ἀφοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν πάντα τὰ εἴδη τῆς καταναλώσεως, πάντα τὰ εἴδη τῆς πολυτελείας, πάντα τὰ πρὸς τὸν βίον χρήσιμα ἐν γένει ἀπὸ τῆς βελόνης μέχρι τοῦ κλειδοκυμβάλου,ἀπὸ τῶν ὑφασμάτων μέχρι τῶν φωσφορικῶν πυρείων, διότι ἡ *αὔξουσα, ἀνθηρὰ* κλπ. κλπ. βιομηχανία μας εὑρίσκεται ἀκόμη ἐν τῷ νῷ τῶν μεγαλουργῶν ἐπιχειρηματιῶν μας — οἵτινες προτιμῶσι κάλλιον νὰ μᾶς ἐκδέρωσι τοκογλυφοῦντες ἢ νὰ διαθέσωσι τὰ κεφάλαιά των πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας — καὶ ἐν τοῖς Καζαμίαις καὶ ταῖς Γεωγραφίαις. Εἶτα ἐπιβαρυνόμεθα μὲ μύρια ἄλλα εἴδη φόρων ἐμμέσων καὶ ἀμέσων, οἵτινες ἀδεξίως καὶ ἀδίκως διανεμημένοι βαρύνουσιν ἐπαχθῶς καὶ ἰδίως τὰς τάξεις ἐκείνας αἵτινες ταλαιπωρούμεναι ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς τυραννίας καὶ φαύλου δημαγωγίας καὶ τοῦ κεφαλαίου ἔχουσιν ἀνάγκην ἀνακουφίσεως καὶ περιθάλψεως.

Καὶ ὅμως οἱ φόροι οὗτοι, ὅσον ἐπαχθεῖς καὶ ἂν ὦσι, μὴ ἐξαρκοῦντες νὰ πληρώσωσι τὰ κενὰ τῆς ἀνηκούστου σπατάλης, δέον νὰ αὐξηθῶσι, νὰ γεινωσιν ἐπαχθέστεροι. Διὰ τὴν ὥραν ἔχομεν καὶ τρώγομεν ἀπὸ τὰ ἔτοιμα· ἀλλ' ὅταν τελειώσουν τί θὰ γείνῃ; Περὶ τούτου θὰ μεριμνήσῃ ἡ σοφὴ κεφαλὴ τοῦ Κόλβερτ τῆς Παρνασίδος, τοῦ Νέκκερ τῶν Καλαβρύτων, τοῦ Φῶσσετ τῆς Τριφυλλίας. Φόρους ἐπὶ φόρων, μέχρις ὅτου ἐξαντληθῇ καὶ ἡ τελευταία ἰκμὰς τοῦ ζωτικοῦ ἡμῶν χυμοῦ, μέχρις ὅτου πυκνωθῇ ἀπιστεύτως τὸ στρῶμα τοῦ λίπους, τὸ περιβάλλον τὰς σάρκας τῶν ἀδδηφάγων παρασίτων τοῦ χρηματιστηρίου, τῶν ὀργιαζόντων ἀκολάστως

των, τῶν ἀνέμων, τῶν ὑδάτων, ἀπὸ τοῦ αἰθέρος καὶ τοῦ φωτὸς, ἵνα ἐνισχύσωσι πᾶν σπέρμα, τεῖνον πρὸς ζωογονίαν, καὶ βοηθήσωσι πᾶσαν ἐπίκαιρον γέννησιν καὶ γαλουχήσωσι πᾶσαν ὕπαρξιν νεογενῆ· ὑπὸ τὸν σκοτεινὸν μανδύαν τῆς νυκτὸς οὐσίαι καὶ ἰδιότητες ἀναβλαστάνουσι, μορφαὶ καὶ κάλλη διανέμονται,γένη διαιροῦνται,λειτουργίαι ἀναρίθμητοι προορίζονται, ἐνέργειαι συνάπτονται, παραλληλίζονται, ἀμιλλῶνται, συμμεταμορφοῦνται, ἐναλλάσσουσι, καὶ ἐν ᾧ τὸ ἔργον τῆς ζωῆς ὑφαίνεται πανταχοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ὁ θάνατος συμπλέκεται με-' αὐτοῦ εἰς νήματα ῥιζοβόλα, ἀδιόρατα, ἀπερίγραπτα, σκολιότεχνα, κραταιότατα. Καὶ ἐκ τηλικαύτης ἐργασίας, ἐν ᾗ τοσαῦται δυνάμεις συγκρούονται καὶ ἀντιμάχονται, μήτε μία φωνὴ, μήτε στιγμὴ διακοπὴ, μήτε ἓν λᾶθος, ἀπ'αἰώνων, ἀπὸ μυριάδων αἰώνων. Πεπερασμένον καὶ ἄπειρον βυθίζονται ἐν τῷ ὠκεανῷ τοῦ χρόνου ὡς εἰς λουτρὸν διαδοχικῆς καὶ ἀδιαλείπτου παλιγγενεσίας, ὡς ἡ θεότης καὶ ἡ φύσις, καὶ τόσῳ συνάπτονται καὶ συναδελφοῦνται,ὥστε τὸ ἓν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἐν τῷ ἑτέρῳ καὶ ἀποτελοῦσιν ἕνα νόμον καὶ μίαν δύναμιν. Καὶ ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς καὶ τῆς αἰωνίας φθορᾶς, ὁ κολοσσὸς τοῦ σύμπαντος, αἰώνιος αὐτὸς καὶ ἄφθαρτος καὶ ἀναλλοίωτος, αἴρεται ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, οὐχὶ ὡς τέρας πανσθενὲς καὶ φοβερὸν, οὐχὶ ὡς χάος καὶ ἴλιγγος, ἀλλ' ὡς καλλονὴ καὶ ἁρμονία ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἀνεκλάλητος.

V

Σπούδασον τὸ χρυσόγραφον τοῦτο βιβλίον, ὦ ψυχή! Βίς τὰ ἀθάνατα ταῦτα γράμματα, ἡ ἀνθρωπότης δύναται νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἀλήθειαν τοῦ βίου καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ μέλλοντος. Αἱ σελίδες αὐτοῦ φωτοβολοῦσι τὴν ἐλπίδα καὶ πάλιν τὴν ἐλπίδα, ὡς κολυμβήθραν αἰωνίας ἀναγεννήσεως· διότι ἡ ἐλπὶς εἶναι αἰωνία, ὡς ὁ οὐρανὸς, ἐξ οὗ ἀπορρέει. Ἓν ἄστρον διαχέει θείαν χάριν, ἐπαρκῆ διὰ χιλιάδας ἀπεσκληρυμένας συνειδήσεις,καὶ παρηγορίαν διὰ μυριάδας ἀπηλπισμένων· οὐδὲ ἐξαρκοῦσι τὰ πάθη καὶ τὰ δεινὰ τῆς ἀνθρωπότητος, νὰ ἐξαντλήσωσι τὸ οὐράνιον ἔλεος καὶ τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Πλάστου. Ἀλαζὼν κεφαλὴ, ἡ κορυφή σου δὲν θέλει φθάσει τὸν χαμηλότερον τῶν ἀστέρων· ὑποκριτὰ, ἰδὲ τὴν διαύγειαν τῶν γρηγορούντων τούτων ὀφθαλμῶν, καὶ ἂς συγχισθῶσιν οἱ ἐπίβουλοι καὶ πολυδαίδαλοί σου διαλογισμοί· τῷ πεινῶντι ὑπάρχει μάννα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τῷ δούλῳ ἀνήκει τὸ στερέωμα ἐξ ἴσου καὶ τῷ δεσπότῃ· ἰσχυροὶ καὶ ταπεινοὶ, ὅλβιοι καὶ πάσχοντες, ἀγαθοὶ καὶ πονηροὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν θαυμασίων τῆς νυκτὸς μεταλαμβάνουσι τῶν ναμάτων τῆς κατανύξεως καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ, καὶ ἐπικοινωνοῦσι τῇ θείᾳ συνάρσει, ὡς ἀκτῖνες διάφοροι ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ παναχράντου λύχνου τῆς θεότητος. Αἱ ψυχαὶ ἀποσπώμεναι ἐκ τῶν σκοτίων ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς κοσμικῆς μερίμνης συγχοροστατοῦσι τοῖς ἀγγέλοις καὶ

εἰς τὴν τράπεζαν, ἣν ἐστρώσαμεν αὐτοῖς ἡμεῖς οἱ νήστεις. Καὶ ἂν οἱ φόροι λείψωσι, δάνεια νέα ἐπὶ δανείων μὲ τόκους ἰουδαϊκοὺς, ἀκατονομάστους. Καὶ οὕτω βαίνοντες ἀπὸ τῶν φόρων εἰς τὰ δάνεια, καὶ ἀπὸ τὰ δάνεια εἰς τοὺς φόρους, εὐρύνομεν ἡμέραν παρ' ἡμέραν τὸ χάσμα, ὅπερ μέλλει νὰ καταπίῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ κλέος της καὶ τὸν Παρθενῶνα, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ Κόκλα, καὶ τὸν Καλλιγᾶν καὶ τὰ *Ἡμερήσια Νέα*.

Τοιαύτην διορῶ ἐγὼ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας μας. Τοιαύτη εἶνε ἡ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν εὐημερία ἡμῶν. Ἴσως αἱ σκιαὶ τῆς εἰκόνος μου εἶναι ἀμαυρότεραι τοῦ δέοντος, ἀλλὰ τὸ διάγραμμα δὲν ἀπέχει τοῦ ἀληθοῦς. Ὅπως καὶ ἂν μτεαβάλλετε τοὺς ὅρους, ἓν καὶ τὸ αὐτὸ θὰ εὕρητε ἐξαγόμενον.= Εἴμεθα κατεστραμμένοι οἰκονομικῶς καὶ βαίνομεν πρὸς ὄλεθρον.

Ἤρχισα ἀπὸ τῆς οἰκονομίας διότι αὐτὴ εἶναι ἡ βάσις. Ἐκεῖνη προετοιμάζει τὸν ζωηφόρον χυμὸν δι' οὗ τρέφονται καὶ εὐεκτοῦσι τὰ μέλη. Ὅταν ἡ πηγὴ εἶνε νοσηρὰ καὶ νενοθευμένη, τότε εἰς τὰς φλέβας διαῤῥέει λύμφη καὶ πύον, ὁ δὲ μαρασμὸς καὶ ἡ φθίσις ἐπίκειται ἄφευκτος. Πόσους δὲ νοσηροὺς χυμοὺς ἐγκλείει ὁ χοιραδικὸς ὀργανισμὸς ἡμῶν ἄδηλον εἰσέτι. Τὸ ταμεῖον Θηβῶν, ἐξάνθημα ἀνελθὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, μαρτυρεῖ ὅτι ὁ ὀργανισμός μας ἐξειλκώθη ὅλος ἰσωτερικῶς.

Ἤθελον νὰ προχωρήσω ἵνα ἐξετάσω καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ θέματός μου, ἀλλὰ ῥίπτω τὸ βλέμμα εἰς τὴν *Ἐφημερίδα*, ἣν μοὶ φέρουσι ταύτην τὴν στιγμὴν, καὶ βλέπω ὅτι δὲν πρέπει νὰ κοπιάζῃ τις πολὺ, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τοῦ γενικοῦ πυρετοῦ καὶ τῆς πανολεθρίας. Λαμβάνων τοῦτο ὑπ' ὄψιν, ἀποθέτω τὸν πικρόχολον κάλαμον, καὶ σᾶς παρακαλῶ, ἂν δὲν κόψῃ ἐμὲ ἢ σᾶς ἡ γαστρικὴ καὶ ὁ τύφος, δι' ὧν ποτίζει τὰς ὁδοὺς ἡ φιλάνθρωπος δημαρχία, εἰς τὸ προσεχὲς μάθημα, ὅπου θὰ ὁμιλήσω περὶ δημοσίων ἔργων.

συμπαρίστανται καὶ συναγωνίζονται ἐν τῷ ἔργῳ τῆς δημιουργίας μετὰ τῆς θείας παντοδυναμίας, ὡς πολυόμματοι καὶ ἐξαπτέρυγοι ἀγγελιαφόροι τῶν βουλῶν τῆς προνοίας καὶ ὡς ἐργάται μυριοδύναμοι καὶ μυριάσχολοι μιᾶς θελήσεως καὶ ἑνὸς σκοποῦ· οὕτως ὁ ἠθικὸς κόσμος ἀποκαλύπτεται καὶ ἐκπηγάζει ἐκ τῶν ἀρτηριῶν τῆς φύσεως καὶ θεὸς καὶ φύσις συγχέονται εἰς μίαν μεγαλειότητα, ἐκθαμβοῦσαν τὰ ἀνθρώπινα πλάσματα.

ΙΔ

Ὦ Ἀττικὴ, ἐὰν τὸ πνεῦμα τῆς μεγαλοφυΐας σου δὲν ζῇ ὑπὸ τὸν ἥλιον σήμερον, ἀλλ' ἐξέρχεται τοὐλάχιστον τὴν νύκτα ἐκ τῶν προγονικῶν τάφων, καὶ ἐπισκέπτεται τὰ ἀρχαῖα αὐτοῦ σκηνώματα, καὶ ἐντρυφᾷ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναμνήσεσι καὶ κλαίει ἐπὶ τοῖς παρῳχημένοις χρόνοις. Ἐκεῖ μεταξὺ τῶν αἰθέρων καὶ τῶν ἀκτίνων ἐπὶ τῶν στιλβόντων εἰσέτι μαρμάρων τῆς Ἀκροπόλεως, βλέπω συχνάκις τὴν νύκτα τὴν ἡρωϊκὴν παράστασιν καὶ τὴν ὀλύμπιον μορφὴν τοῦ Περικλέους, χειρονομοῦντος χειρονομίαν ἀπεριγράπτου περιφρονήσεως πρὸς τὴν κοιμωμένην φυλὴν τοῦ· οἱ οὐρανοὶ χειροκροτοῦσι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς, ἀλλ' ἡ καρδία μου πατάσσει καὶ τὰ ὄμματά μου χύνουσι κρουνοὺς δακρύων καὶ τὸ μεγάτιμον φάντασμα ἀφανίζεται μετὰ τῆς ἰσχυρᾶς αὐτοῦ ὀργῆς καὶ τῆς βαθείας πικρίας.

Χεσμὲς ὁ Ἴμβριος.

Διὸ, ἀγαπητοί μου ἀδελφοὶ ἐννοήσαντες ἡμῶν τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς . . . . ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς κλείσω διὰ τὴν ὥραν τὴν θύραν εἰς τὴν μύτην.

Ego

Κάτω ὁ Δήμαρχος μὲ τὸ Συμβούλιον.

Ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ ἡ πρωτεύουσα ἀσθενῶν, νὰ γίνῃ ἔναρξις προπομπῆς θυμάτων, νὰ ἐνσκήψῃ δηλαδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας **ἀληθὴς ἐπιδημία**, ὡς ὁ λοιμὸς εἰς τὴν Περσίαν καὶ ἡ χολέρα εἰς τὴν Μέκκαν, νὰ καταληφθῶσιν οἱ κάτοικοι ὑπὸ φόβων θανατηφόρων νοσημάτων, νὰ συμπυκνωθῇ ἡ ἀτμοσφαῖρα ἀπὸ δειλίαν καὶ ὑποψίας, νὰ μὴ δύναται τις νὰ τρώγῃ ἀφόβως, νὰ πίνῃ ἀφόβως, νὰ διανυκτερεύῃ ἀφόβως, νὰ στείλῃ εἰς τὸν διάβολον τὸν *Ἀπόλλωνα* μὲ τὴν Κιαραμόντε καὶ τὸν Ἰλισσόν του, τὸ *Ἄντρον τῶν Νυμφῶν* μὲ τὸ ξυλοκόπημα τῶν παλιάτσων του, νὰ ταραχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ὅλων τῶν οἰκογενειῶν, χρήματα εἰς φάρμακα, χρήματα εἰς ἰατροὺς, φραλογία ἀλλαγῆς διαίτης, ἔπρεπε νὰ μετατεθῶμεν εἰς κατάστασιν ἀκροσφαλῆ ὡς νὰ διετελοῦμεν ὑπὸ πολιορκίαν, νὰ λειποτακτήσῃ πανταχόθεν ἡ ἡσυχία, ἑκάστη οἰκογένεια νὰ ἔχῃ τὸν ἀσθενῆ της, αἱ φιλίαι νὰ διασπασθῶσι, τὸ Φάληρον νὰ ἐρημωθῇ, τὰ λουτρὰ νὰ διακοπῶσιν, οἱ ἀγυρτικώτεροι τῶν Ἰατρῶν νὰ ἔχωσι δουλειαῖς, ἡ *Ἐφημερὶς* νὰ συμβουλεύῃ τοὺς ἀναγνώστας της ν' ἀπέχωσιν ἀπὸ τῶν ὑποχωρημάτων τῶν δυσεντερικῶν —διὰ νὰ γνωσθῇ, νὰ γνωρισθῇ, ν' ἀναγνωρισθῇ ὅτι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον πρὸ δυώμισιν ἀκριβῶς ἐτῶν ἐλιθοβολοῦμεν μὲ ἀνθοδέσμας καὶ ζητωκραυγὰς διὰ νὰ τὸν καθίσωμεν εἰς τὸ θρονὶ τῆς Δημαρχίας εἶναι ἕνας ἀναίσθητος, ὅστις μὴ αἰσθανόμενος οὔτ' ἐννοῶν ἂν ζῇ ἢ ἂν ὑπάρχῃ, πολὺ ὀλιγώτερον δύναται νὰ αἰσθανθῇ ἂν εἶναι ἢ ὄχι Δήμαρχος Ἀθηναίων, ἂν ὑπάρχῃ πρωτεύουσα, ἂν ὑπάρχουν ὅροι ζωῆς τῆς πρωτευούσης, ἂν θεωρητέα καὶ ἡ πρωτεύουσα ὡς σῶμα τὸ ὁποῖον ἂν διατηρῇς ἐν καθαρᾷ ἀτμοσφαίρᾳ ὑγιαίνει καὶ τρέφεται, ἐνῷ ἂν τὸ λούῃς ἐντὸς οὔρων καὶ τὸ τρέφῃς διὰ τῶν ὑποχωρημάτων τῆς *Ἐφημερίδος*, ἀσφυκτιᾷ καὶ πνίγεται!

* * *

Ὁ ἀναίσθητος αὐτὸς ἔπνιξε λοιπὸν τὰς Ἀθήνας ἐντὸς οὔρων καὶ ἐκαυχήθη ὅτι ἡ Δημαρχική του περίοδος θὰ ἐκτιμηθῇ μίαν ἡμέραν ὡς **περίοδος τῆς πολυουρίας.** Τί δήμαρχος καὶ τί συμβούλιον! Δήμαρχος ὅστις γελᾷ ὅταν τοῦ ὁμιλῶσι σοβαρῶς, καὶ σκυθρωπάζει ἀπ' ἐναντίας ὅταν τοῦ ἀστεῖζωνται. Δήμαρχος ὅστις, ἐλθὼν ὡς εἰδικότης ὑδραυλικὴ, ἐβρώμισεν ὅλα τὰ νερά μας καὶ ἔστειλε ἑκατοντάδας εὐπόρων εἰς τὸ Λουτράκι διὰ νὰ θεραπευθῶσιν ἀπὸ ψαμμίασιν τὴν ὁποίαν ἔπαθον ἐξαιτίας του, καὶ θὰ στείλῃ χιλιάδας ἀπόρων εἰς τὸ Βασίλειον τοῦ ἀπαισίου ἀρχινεκροθάφτου Κλάδου. Δήμαρχος ὅστις ἔχει σύμβουλον καὶ ἀδυναμίαν του τὸν μωρὸν Δεβίδην. Δήμαρχος ὅστις ἐφρόντισεν ἀντὶ οὐρητηρίων νὰ πληρώσῃ τὴν πόλιν οὔρων καὶ ἀντὶ δρόμων κονιορτοῦ καὶ ἀντὶ νεροῦ ἄμμου καὶ ἀντὶ ὀχετῶν ὑπογείων ὀχετῶν ἐπιγείων. Δήμαρχος ὅστις τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἐνιαυτοῦ λείπει ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν, τὸ δ' ἄλ-

λο τέταρτον φορτωμένος ἐφ' ἑνὸς ἁμαξίου τρέχει ὡς Δὸν Κιχώτης ἀναζητῶν ἐχθροὺς εἰς ἔρημα βουνὰ καὶ ξηροὺς βράχους, τοὺς ὁποίους θέλει νὰ μεταποιήσῃ εἰς Καλιῤῥόας πηγὰς καὶ ποταμοὺς ὑδάτων, ἐνῷ ὑπὸ τὴν ἐρυθρὰν του μύτην ὁ Κασσαβέτης ληστεύει ὕδατα ἀνήκοντα εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Δήμαρχος ὅστις εἶναι καὶ διλετάντης τοῦ πολέμου καὶ ἐνῷ ἡ πρωτεύουσά του ψοφᾷ ἀπὸ ἀνυδρίαν καὶ δυσωδίαν τρέχει καὶ αὐτὸς νὰ δρέψῃ μαζὶ μὲ τὸν μπαμπά του Δάφνας κατοχῆς τῆς Ἄρτας. Δήμαρχος ὅστις ἔχει ἀδυναμίαν εἰς τοὺς Συμβούλους καὶ κάμνει ὅ,τι θέλουν. Σύμβουλοι πάλιν τῶν ὁποίων οἱ ἡμίσεις εἶναι ἡ παλαιὰ *φάρα*, συμφεροντοδιῶκται, πολέμιοι τῶν δημοτικῶν, Κασσαβετιδες ἑνὶ λόγῳ, παίζοντες διπλοῦν ρόλον, ἁρπάγων τῶν δημοσίων ὑδάτων ὡς ψευδοϊδιοκτητῶν καὶ σονάμα προστατῶν τῶν ὑδάτων αὐτῶν ἐν τῇ ἰδιότητι ὡς Συμβούλων, οἱ δὲ ἄλλοι ἡμίσεις ἐπαγγέλλονται, λέγει, τὸν τίμιον καὶ τὸ θεωροῦσι τίτλον εὐγνωμοσύνης καὶ αὐτό. Πάρεδροι ὢν ὁ εἷς νεανιευόμενον παιδάριον καὶ ὁ ἄλλος ἄζεστος τυπογράφος—Δήμαρχος, Πάρεδροι καὶ Σύμβουλοι τοιοῦτοι,ποῦ ἄλλοῦ ἠδύνατο νὰ ὁδηγήσουν τὰς ἀγαπητὰς Ἀθήνας μας εἰμὴ εἰς τὰ προσφιλῆ αὐτῶν ἐνδιαιτήματα, τὸ οὖρος, τὴν κόπρον, τὴν ψαμμίασιν, τὴν γαστρικὴν καὶ τὸν τύφον;

Χαίρετε μεγαλεπήβουλοι ἄνδρες! ἂν μηδεὶς ἄλλος, ἀλλ' οἱ φαρμακοποιοί, οἱ Παπαδάκηδες, οἱ νεκροθάπται, οἱ ἱερεῖς, οἱ χοῖροι καὶ οἱ ἀπόπατοι θὰ σᾶς ἀνεγείρωσιν ἀνδριάντας, ἕκαστος ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ τόπου του!

***

Φωστῆρες τῆς μωρολογίας ὑπὸ Φιλήμονα τὸν ἀρχιμωρολόγον, πηγαίνουσιν εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Συμβουλίου ὄχι νὰ διασκεφθῶσι περὶ τῶν δημοσίων ἢ πῶς νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν δημοσίων ἀναγκῶν, ἀλλὰ πῶς νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν δημοσίων ἢ πῶς νὰ ὠφελήσουν τοὺς φίλους των καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν ἐπιῤῥοάς. Τί πρὸς αὐτοὺς ἡ καθαριότης τῆς πόλεως; Τί πρὸς αὐτοὺς ἡ δημοσία ὑγιεινή; Τί πρὸς αὐτοὺς ἡ ἀφθονία τοῦ ὕδατος; Τί πρὸς αὐτοὺς τὸ κατάβρεγμα καὶ ἡ ἀναψυχή; Νερὰ τοῦ Κασαβέτη! Λίθος τοῦ Σισίφου περὶ ὃν ἡδονικώτατα ὡς κροταλίαι στρέφονται καὶ συστρέφονται χύνοντες σιέλους καὶ δηλητήριον, διότι ὁ Κασαβέτης εἶναι ἄνθρωπος εὐγνώμων καὶ δύναται ὠφελούμενος νὰ ὠφελήσῃ! Καὶ ἄλλοι πάλιν τὸν καταδιώκουν ἀμειλίκτως, διότι αὐτὸς θὰ κερδίσῃ πολλὰ καὶ αὐτοὶ οὐδὲν ἢ ὀλίγα. Ἐνῷ ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ ἔχουν καταλάβει αὐτὰ τὰ νερὰ δικαιώματι ἀναφαιρέτῳ τοῦ Δήμου ἐπὶ τῶν παλαιῶν ὑδραγωγείων καὶ νὰ ἀφήσουν τὸν Κασαβέτην νὰ καθαρίζῃ δόντια, νὰ βράζῃ κρασιὰ καὶ νὰ κυνηγᾷ καὶ τὸν Δῆμον εἰς τὰ Δικαστήρια. Πωλήσεις οἰκοπέδων, δεξαμεναί, βουσφέτια καὶ πολυλογίαι. Στοιχηματίζομεν ὅ,τι θέλετε. Ἀποπειραθῆτε νὰ ἀναγνώσητε ἐν τῷ *Τηλεγράφῳ* τὰ πρακτικὰ τοῦ Συμβουλίου των καὶ ἂν δὲν ἐμέσητε δεκάκις τοῦ λεπτοῦ ἐγγραφῆτε τότε εἰς τὰς δέλτους τῆς ἀθανασίας.

Τί γίνονται τὰ χρήματα τοῦ Δήμου; Ἡμεῖς δὲν βλέπομεν νὰ γίνηται τίποτε ὑπὲρ τοῦ δήμου. Δὲν ξοδεύονται εἰς ὁρόμους, διότι ὁρόμους δὲν ἔχομεν, οὔτε εἰς νερά, διότι νερὰ δὲν ἔχομεν, οὔτε εἰς καθαριότητα οὔτε εἰς καλλωπισμὸν οὔτε εἰς διατροφὴν πτωχῶν, οὔτε εἰς δενδροφυτείας, τοὐναντίον ἐπὶ Σούτσου ἐπέτρεπετο νὰ κλαποῦν οἱ τοῖχοι αὐτοὶ καὶ τὰ σίδηρα τοῦ κήπου τῆς Ἀμαλίας καὶ ν' ἀποσπᾷ ἡ θέα του τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἀδημονίαν τοῦ θεατοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὑπὲρ οὐδενὸς δημοσίου σκοποῦ βλέπομεν δαπανώμενα τὰ χρήματα, δικαιούμεθα νὰ φωνάξωμεν εἰς τοὺς συνδημότας μας ὅτι τὰ **χρήματα τοῦ Δήμου ληστεύονται.**

Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ μὴν ἔχητε ὀχετούς; Νὰ καταβρέχητε τοὺς δρόμους μὲ οὖρα; Νὰ μεταβάλλητε εἰς κοπρῶνας τὰς μάνδρας; καὶ νὰ καταστήσητε τὴν Ἀθήναν ἓν ἀχανὲς οὐρητήριον; Τίς σᾶς ἔδωκεν ἄθλιοι τὸ δικαίωμα αὐτό; Τίς σᾶς εἶπεν νὰ ἀναλάβητε τὸν ἡράκλειον αὐτὸν ἀγῶνα νὰ μεταβάλλητε εἰς Ῥώμην τὰς Ἀθήνας μας; Τίς σᾶς εἶπεν ὅτι ἔχομεν τὴν ὄρεξιν νὰ ζῶμεν, ὅπως σεῖς, ἐντὸς ὑποχωρημάτων; Καὶ εἶσθε Δήμαρχοι, εἶσθε σύμβουλοι, εἶσθε οἱ ἐκλεκτοί μας!

Ἀλλ' ἡμεῖς πτύομεν εἰς τοιούτους ἐκλεκτοὺς, διότι γνωρίζομεν πῶς ἐκλέγεσθε. Αὐτοεκλέγεσθε! Οἱ χοῖροι ἐκλέγουν τοὺς χοίρους καὶ οἱ γύπες τοὺς γύπας. Καὶ εἶσθε ἀληθινοὶ γύπες, διψῶντες θυνσιμαῖα, εὐφραινόμενοι ἀντὶ ἀρωμάτων εἰς ψοφίμια. Καὶ ἂν δὲν εἶσθε χοῖροι ἢ γύπες τί εἶσθε λοιπόν; Προστάται τῶν συμφερόντων τοῦ Δήμου; Ἀλλ' ἰδοὺ ὅτι αὐτὸν τὸν Δῆμον τὸν δολοφονεῖτε. Εἶσθε λοιπὸν δολοφόνοι; Οὔτε αὐτό. Εἶσθε ἁπλούστατα μηδενικά, εὑρεθέντα ἐκεῖ κατὰ τύχην καὶ εἰς τὰ μηδενικὰ αὐτὰ ἔχομεν ἐμπιστευθῆ τὴν ὑγείαν, τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀναψυχήν μας.

***

Δὲν χρειάζεται θυμὸς καὶ πόλεμος ἐναντίον τοιούτων μηδενικῶν. Μία κατακεφαλιὰ δι' ὅλους ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργείου καὶ ἂς ἀπέλθωσιν εἰς τὴν εἰρήνην καὶ ἂς κτίσουν μίαν δεξαμενὴν ὅλοι ὁμοῦ ἀπὸ οὖρα καὶ ἂς ζῶσιν ἐντὸς αὐτῆς, ἀφοῦ τοιαύτη εἶναι ἡ ἐπιθυμία των. Ἡμεῖς θέλομεν νὰ εἶνε τὰ οὖρα εἰς τὴν θέσιν των καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἰδικήν μας.

***

Καὶ τώρα τί θὰ γίνῃ; Σᾶς λέγομεν λοιπὸν ὅτι δὲν θὰ γίνῃ τίποτε, ἂν δὲν παυθῇ ὁ Δήμαρχος καὶ τὸ Συμβούλιον. Θ' ἀρρωστήσητε, θ' ἀποθάνητε, θὰ λησμονηθῆτε, θὰ μεταναστεύσητε, ἀλλ' ἡ ἀκαθαρσία θὰ εἶναι ἀκαθαρσία, ἡ γαστρικὴ γαστρική, καὶ ὁ τύφος, τύφος ἐνόσῳ ὁ Δήμαρχος λέγεται Σοῦτσος καὶ οἱ Σύμβουλοι Σιβιτανίδαι.

Ἀλλὰ δὲν φρίττετε λοιπόν! ἂν σᾶς ἔμεινε σταγὼν τιμῆς καὶ ὀρθοῦ λόγου ὄχι εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἀλλ'εἰς τὴν παρεγκεφαλίδα σας, ἀφοῦ Σιβιτανίδαι σᾶς ἀντιπροσωπεύουν. Τὸ ὅ,τι ῥυπαρὸν καὶ ὅ,τι ἀκάθαρτον πῶς δύναται νὰ φροντίσῃ περὶ καθαριότητος; Αὐτὴ ἡ κοιλία ἡ μεστὴ ὑποχωρημάτων, ἀκούετε συμπολῖται, ἔχει τὴν ἀποστολὴν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς καθαριότητος τῆς πόλεως. Ἐντροπὴ καὶ ἔγκλημα!

***

Ὀλίγους μῆνας μετὰ τὴν ἀνάῤῥησιν τοῦ κ. Σούτσου εἰς τὴν Δημαρχίαν ἐκραυγάσαμεν πρῶτοι ἡμεῖς ἐναντίον του, ἐνῷ εἴμεθα οἱ θερμότεροι τῶν ὑπερασπιστῶν του, διότι ἐνοήσαμεν τὴν μηδαμινότητα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἂν ἐδικαιώθημεν ἢ ὄχι, σεῖς γαστρικαὶ καὶ τύφοι καὶ πανκοπρία, ἀπαντήσατε ἀνθ' ἡμῶν.

Ζητοῦμεν τώρα στρογγυλὰ καὶ καθαρὰ τὴν παῦσίν του ὡς εἰσηγητοῦ τῶν Ἐπιδημιῶν ἐν Ἀθήναις. Ἂν καὶ τώρα δὲν εἰσακουσθῶμεν, σᾶς ἀναμένομεν ὄχι εἰς τοὺς Φιλίππους, ἀλλὰ εἰς τὸ προσεχὲς θέρος καὶ εἰς τὸ ἐφετεινὸν ἀκόμα.

Καλεβάν.

ΦΡΟΥ—ΦΡΟΥ

—

Ἀρτέμιδες! Ἀρτέμιδες! ὅλο Ἀρτέμιδες ἀνακαλύπτονται, ἀνακράζει ἡ *Ἐφημερίς*. Καὶ διατί ὄχι; Ἀφότου δὲν ἔχομεν Ἀρτέμιδας ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας, τὸ πολὺ μᾶς ἔλειναν κἄτι σκαιοὶ Ἀρτέμιδες, αἱ καλαὶ παρθένοι ἀπελιθώθησαν. Ζωντανὰς ἀναζητήσατε Ἀφροδίτας μόνον εἰς τὸ Φάληρον! Καὶ ἀπὸ Ἀρτέμιδας μόνον εἰς τὰς ἀνασκαφάς!

—

Τί ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Κουάκερος τῶν *Νέων Ἰδεῶν*! Καταγγέλλει δύο συμπαθητικωτάτας Φαληρίδας ὅτι ἠσχημόνουν. Τί λέγεται ἀσχημονεῖν, κύριε Ἀθάνατε; Ἂν δὲν ἀπατώμεθα ἐννοεῖτε ὅτι τὰ ἐν οἴκῳ μὴ ἐν δήμῳ! Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ καὶ δὲν εἴδομεν ἂν καὶ εἴχομεν πολλὴν θεαματικὴν ὄρεξιν τίποτε ἐξ ὅσων γίνεται ἐν τῷ οἴκῳ μετὰ μέθην καὶ κραιπάλην. Καὶ θὰ τὰς ἐμακαρίζομεν ἡμεῖς καὶ θὰ τὰς συνεχαίρομεν ἂν εἶχον τὸ θάῤῥος ὑπὸ τοὺς δειλοὺς ὀφθαλμοὺ καὶ τὴν τρέμουσαν ῥῖνα τοῦ κυρίου Ἀθανάτου νὰ πράξουν ἐν δήμῳ τὰ ἐν οἴκῳ. Ἡμεῖς εἰς ὅ,τι ἐνετρυφήσαμεν ἦτο ἐν βαθύτατον *καῤῥὲ* εἰς ὃ ὁ ὀφθαλμός μας ὡς Καλύμνιος δύτης ἔδυεν καὶ ἀνέδυεν ἡδυπαθής!

—

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν περιῆλθεν ἢ θὰ περιέλθῃ τὴν πόλιν! Ἐλπίζομεν οἱ κ.κ. Νομάρχης, Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας καὶ Δήμαρχος νὰ ἐνθυμηθοῦν τὸν Ῥῶσσον ἐκεῖνον ὑπουργὸν, ὅστις εἰς παρομοίαν περιοδείαν τοῦ αὐτοκράτορός του εἶχε φροντίσει νὰ στήσῃ παντοῦ σκηνογραφίας περιστανούσας ὡραίας πόλεις, σκιερὰ δάση, δενδροφυτείας καὶ τόσον νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν ὀπτικὴν ἀπάτην, ὥστε νὰ κάμῃ νὰ πιστεύσῃ ὁ Κύριός του ὅτι ἡ Αὐτοκρατορία του εἶναι ἀληθινὰ Ἠλύσια! Ὅσον ἀπὸ πρασινάδας δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ δανεισθοῦν τὰς σκηνογραφίας τῶν *Ὀλυμπίων*, τοῖς ἀρκοῦν τὰ ἕλη τοῦ Ἰλισσοῦ καὶ τὰ ἐν ἑκάστῃ ὁδῷ τέλματα τοῦ κ. Σούτσου.

—

Πῶς σᾶς φαίνονται αὐτὰ τὰ ἐκ Μεσολογγίου τηλεγραφήματα περὶ τοποθετήσεως τοῦ ἐλεεινοῦ ἀνδριάντος Βύρωνος καὶ αὐταὶ αἱ κοκκετάρικαι ὑπογραφαί: *Ῥαζῆς, Μυρτίλος, Γεννάδης!* Ὤχ! μπορεῖ κάνεις νὰ λειποθυμήσῃ βλέπων κατὰ σειρὰν αὐτὰς τὰς χάριτας.

—

Μεθαύριον κατὰ τὰ ἐγκαίνια θὰ ἰδῆτε ἄλλο τηλεγράφημα: «Ὡμιλήσαμεν πεζὰ καὶ ἔμμετρα τὶ μᾶς ἐχειροκρότησαν. — Ῥαζῆς, Καζάζης, Παράσχος.»

—

Καὶ ἀντιμεθαύριον ἄλλο:

Κυβέρνησιν Κουμουνδούρου. Τόσοι κόποι, τόση ἐπαιτεία, τόσος ἀγὼν ἀποσπαστικὸς τοῦ πέντε κ' ἑξήντα τοῦ Α. Καμπᾶ δὲν μᾶς ἀξίζουν ὅλα αὐτὰ ἕνα παράσημον; Ἐρωτῶμεν.—Μαρτίλος, Γεννάδης, Ῥαζῆς, Καζάζης, μὲ συμπάθειο!»

—

Ὀλίγον εἶναι νὰ ὑπάρχουν κρεωπωλεῖα προνομιοῦχα καὶ νὰ σφάζουν ἐντὸς τῆς πόλεως καταβρέχοντα τοὺς δρόμους δι' αἵματος καὶ τὴν ἀτμόσφαιρον δι' ἀναθυμιάσεων; Καὶ τότε διατὶ εἶνε τὰ σφαγεῖα, ὦ κλητῆρες, ὦ ἀστυνομία, ὦ Δούκα; Διὰ νὰ εὑρίσκητε εὐκαιρίας νὰ πληρώνεσθε ἰδιαιτέρως παρ' ἐκείνων ἐκ τῶν κρεωπωλῶν, οἵτινες ἔχουν ἀδυναμίαν εἰς τὰ Σφαγεῖα καὶ ἀληθεῖς οἰκοκυραῖοι θέλουν νὰ τὰ κάμουν ὅλα ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου των! Ἂς ἴδωμεν οὐχ ἧττον ἐὰν καὶ τώρα ἀκόμα ἐξακολουθήσῃ τὸ ἀστυνομικὸν αὐτὸ ἔθιμον!

—

Πάλιν θυσίαι κ. Πρωτοπαπαδάκη!

Δωρεὰν συμβουλὰς εἰς τοὺς πτωχούς. Δέχεσθε καὶ μίαν δίκην μας, ἀντὶ μιᾶς δεκάρας, τῆς τιμῆς τοῦ φύλλου; Ἰδοὺ αὐτὴ σιγὰ σιγά· νὰ μὴ μᾶς σκοτίζετε κάθε λίγο καὶ κόμματι μὲ τὸ δίπηχυ καὶ τετράπηχυ ὄνομά σας!

—

Ἀκουσθὲν ἐν τῇ Ὁδῷ Κηφισιᾷ μεταξὺ μιᾶς χωρικῆς καὶ ἑνὸς Καλογήρου, ὅστις δὲν εἶναι ὁ Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου:

— Καὶ πόθεν εἶσαι χριστιανή;

— Βαλτινίσια, δεσπότη μου. Ἀμὴ σένα πῶς σὲ λένε;

— Παΐσιος μοναχός, χριστιανή μου.

ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ.

—

Ὅταν κατεχώμεθα ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ spleen τὸ ὁποῖον εἶνε δεκάκις χειρότερον τοῦ ἀγγλικοῦ spleen, ὅταν μύριοι πένθιμοι λογισμοὶ μᾶς καταδιώκουσιν, ὡς χωροφύλακες ἐπιστράτους, καὶ αἰσθανόμεθα ἐν ὑμῖν ὁρμὰς Καννιβάλων, καὶ ὀρέξεις βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἔχομεν ἄσφαλτον πανάκειαν πρὸς καταπραΰνσιν τῶν νεύρων ἡμῶν ὀλίγην μουσικήν. Ἡ μουσικὴ, χάριτι θεία, εἶνε ἄφθονος ἐν Ἀθήναις, ἀλλ' ἡ καλὴ μουσικὴ, ὡς πάντα τὰ καλὰ πράγματα τῆς πρωτευούσης εἶνε σπάνια. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφικόμενοι ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου δὲν διστάζομεν,ὡς ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Προδίκου, ἐπὶ ποίαν ὁδὸν νὰ τραπῶμεν, ἀλλὰ στρεφόντες θαῤῥαλέως βαίνομεν πρὸς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας, ἀφίνοντες εἰς τὰς *παραμάννας* τὰ αἰώνια *μάρς*, τὰ αἰώνια *μπουμ*, τὰ ἀτελείωτα Charivari τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος. Ἐκεῖ, εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ὁμονοίας φθάσαντες, ἱστάμεθα καὶ ἀκροώμεθα μετ' εὐχαριστήσεως τας γλυκείας ἁρμονίας ἃς διαχέει παιανίζουσα ἡ μουσικὴ τοῦ πυροβολικοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱκανοῦ καὶ καλαισθήτου ἀρχιμουσικοῦ κ. Καίσαρη. Θαύματα ἀληθῶς ἐπετέλεσε ἡ μουσικὴ αὕτη ἐν βραχεῖ διαστήματι χρόνου. Συγκροτηθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ ἀδάων καὶ ἀπείρων μουσικῶν, ἐγένετο διὰ τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἐπιμελείας τοῦ διδασκάλου τελεία, καὶ ἐκτελεῖ ἀμέμπτως δύσκολα τεμάχια κλασικῆς μουσικῆς, ἐκλεγόμενα μετὰ πολλῆς νοημοσύνης καὶ καλαισθησίας.

Ὁ κ. Καίσαρης ἔχει τοῦτο τὸ προτέρημα ὅτι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐσχημάτισε κάτι, ἐνῷ οἱ ἄλλοι, μηδὲ τῶν μουσικῶν ἐξαιρουμένων, συνειθίζουν νὰ παράγωσι ἐκ τοῦ κάτι τίποτε. Ἂς ἀποδώσωμεν λοιπὸν τὸν ὀφειλόμενον ἔπαινον εἰς τὸν κ. Καίσαρην, ἐκπληροῦντες κατὰ γράμμα τὸ τοῦ Εὐαγγελίου «Τὰ τοῦ Καίσαρος *Καίσαρι*.»

Le fils du Tambour Majeur.

ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΟ ΧΑΘΗΚΑΜΕ.

—

Σπετσέριδες καὶ δόκτορες, γιὰ τὸ Θεὸ τρεχᾶτε!
Βοήθεια! καὶ κοντεύουμε νὰ ξεκληρίσουμ' ὅλοι,
Βάλτε φτερὰ 'στὰ πόδια σας καὶ σὰν πουλιὰ πετᾶτε....
Κάθε ἀρρώστεια χύθηκε 'ς τῶν 'Αθηνῶν τὴν πόλι.
Σεῖς μόνον θὰ πλουτίσετε σ' αὐτὴ τὴν ἐποχή,
Κι' ἐμεῖς ἢ τὰ κορδόνουμε ἢ μένουμε φτωχοί.

—

Γιὰ τὸ Θεὸ χαθήκαμε, ρουθοῦνι δὲν θὰ μείνῃ,
Ἂς 'μποῦνε εἰς ἐνέργεια εὐθὺς τὰ γιατρικά,
Τὰ νάτρια, τὰ κάλια, τὰ χάπια, ἡ κινίνη,
Τὸ θεῖο ρετσινόλαδο καὶ τὰ καθαρτικά.
Εἰς ἔργον τὰ ποδάρια σας, τὰ χέρια, τὸ μυαλό σας,
Καὶ ἄξιος 'στοὺς οὐρανοὺς θὰ ἦναι ὁ μισθός σας.

—

Μὴν τρῶτε σῦκο, ἀδελφοί, πεπόνι ἢ σταφύλι,
Καὶ ὅ,τι ἄλλο κίνησι μὲς 'στὴν κοιλιά μας φέρνει,
Ποτὲ μὲ μοναχὸ νερὸ μὴ βρέχετε τὰ χείλη,
Καὶ κλείνετε τὸ στόμα σας ἀέρα νὰ μὴν πέρνῃ.
Μὴν κάνετε περίπατο, μὴν τρῶτε, μὴ γελᾶτε,
Μὴ γδύνεσθε, μὴ στέκεσθε, κι' ἀκόμη μὴ μιλᾶτε.

—

Γυναῖκες, ἄνδρες καὶ παιδιά, τὸ ντόπιο ρετσινάτο
Μὲ τὴν ὀκᾶ νὰ πίνετε καὶ βράδυ καὶ πρωΐ...
Μὲ τοῦτο φεύγουν τὰ κακὰ καὶ ὅλα πᾶνε κάτω,
Κι' αὐτὸ μᾶς δίνει μοναχὰ ὑγεία καὶ ζωή.
Αὐτὸ προτείνουν κι' οἱ γιατροὶ σ' ἐμᾶς τοὺς ἀμαθεῖς...
Λοιπὸν πιθάρι τοῦ κρασιοῦ ἂς γίνῃ ὁ καθείς.

—

Ναί, ρούφα μπόλικο κρασὶ καὶ σὺ ὡραῖο φύλο,
Μεθᾶτε ὅλοι, γίνετε στουπὶ ἀπ' τὸ μεθύσι
Κι' ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ ἀρχίσετε τὸ ξύλο,
Καὶ ἴσως τὴν ὑγείαν σας τὸ ξύλο ὠφελήσῃ.
Κάμε καὶ σὺ, Δαμασκηνέ, τὰ μπάνια σου κρασί,
Νἀλθοῦμε νὰ βουτήξουμε, νὰ 'δῇς δουλειὰ χρεναῖ.

—

Ἀφῆστε τὴν κατάληψι 'στὸ διάβολο νὰ πάῃ
Καὶ μὴ σκοστίζετε τὸν νοῦ μὲ τὰ πολιτικά....
Δὲν φθάνει ὅπου ἔρχεται ὁ τύφος νὰ μᾶς φάῃ,
Κι' ἄλλαις ἀρώστειαις θέλουμε 'στὰ τόσα μας κακά;
Προσευχηθῆτε μοναχὰ 'στῆς Παναγιᾶς τὴ χάρι
Δυσεντερία ὅλους μας τοὺς ἄρχοντας νὰ πάρῃ.

—

Βρώμαις ἐδῶ, βρώμαις ἐκεῖ... δὲν νοιώσατε ἀκόμα;
Στουμπώνετε τῆς μύταις σας 'στὴν τόση εὐωδία....
Βρῶμα καὶ ἡ κυβέρνησις κι' ἡ κατοχή μας βρῶμα,
Βρῶμα τοῦ Δήμου ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ 'Αστυνομία,
Ὤ! νὰ! σὰν τύφος μὲ κτυπᾷ εὐθὺς τὸ ρετσινάτο
'Ανοῖχτε τὰ παράθυρα γιὰ νὰ πηδήσω κάτω.

—

Ἐμπρός, ὦ συνδημόται μου, ζεστὸ κρασὶ ρουφᾶτε,
Καὶ λυσσασμένοι ὅλοι σας πηδήσετε στοὺς δρόμους,
Καὶ πρὶν σᾶς φᾷν οἱ ἄρχοντες χημήξετε καὶ φᾶτε
Τὸ 'Ιατροσυνέδριον, Δημάρχους κι' 'Αστυνόμους.
'Απάνω τους, μωρὲ παιδιά, μὲ ὅλα τὰ σωστά μας,
Νὰ χώσουμε τὴ μούρη τους 'στ' ἀποχωρήματά μας.

Souris

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ.

—

'Εκ τῶν *'Ημερησίων Νέων*.

α'Αφίχθη ἐκ... ἡ διευθύντρια παρθεναγωγείου, ἐπανακάμπτει δὲ ἐκ τοῦ εὐγενοῦς ἔργου της μετὰ *διακονθήμερον* ἐνταῦθα διαμονήν».

Τί ἀριθμὸν λέτε νὰ ἐκφράζῃ αὐτὸ τὸ διακονθήμερος;

—

'Εκ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος εἰδοποίησις *γαλλική*:

Ils demandant gouvernante detais Hotel de France, No 19.

—

'Αστεῖα ἐκ τοῦ α'Εθνικοῦ Πνεύματος» περὶ τῆς παραστάσεως τῆς Λουκρητίας Βοργίας:

α'Η Ελ. Κιαραμόντε θέλει διαδραματίσει τὸ πρῶτον πρόσωπον, οἱ δὲ θαυμασταὶ αὐτῆς πολὺ δικαίως, τὸ δεύτερον».

Νὰ σὲ ἰδοῦμε, κύριε Κοκκινόπουλε!

Κώστας ὁ σκουπιδᾶς.

Δ. 90 ΔΕΛΤΑΡΙΑ ΚΩΝΟΠΟΚΤΟΝΑ Δ. 90

τοῦ Δόκτορος **Ζαμπιρόνη**

Fidibus del Dott. **Zambironi.**

Ἡ ἀνάφλεξις ἑνὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω δελταρίων κέκτηται τὴν ἰδιότητα νὰ **καταστρέψῃ** τὰ ἐν τῷ δωματίῳ ὀχληρὰ ζωύφια τῆς παρούσης ἐποχῆς, οἷον κώνωπας, σκνίπας, κ.τ.τ.

Ζητήσατε πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ **Δόκτορος Ζαμπιρόνη** καθόσον κυκλοφοροῦν καὶ **νόθα** ἐπιφέροντα κεφαλαλγίαν.

Τὰ τοῦ Δ. Ζαμπιρόνη **γνήσια** εὑρίσκονται εἰς τὸ Φαρμακεμπορεῖον τοῦ Κ. **Ὀλυμπίου.**